



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ  
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ  
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤ/ΣΗ ΕΥΒΟΙΑΣ  
**ΝΟΜΑΡΧΗΣ**

Ταχ. Δ/ση: Χαϊνά 93  
Ταχ. Κωδ: 34100 - Χαλκίδα  
Τηλέφωνο: 2221036100  
Τηλεομοιότυπο: 2221081237  
Ηλεκτρ. Δ/ση: [www.naevias.gr](http://www.naevias.gr)  
Ηλ.Ταχυδρομείο: [nomarxis@naevias.gr](mailto:nomarxis@naevias.gr)

Χαλκίδα 17 Φεβρουαρίου 2010

Αριθμ. Πρωτ: οικ. 419

Προς

**1) Υπουργό ΥΠΕΚΑ**

κ. Κ. Μπιρμπίλη

**2) Υπουργό Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

κ. Μ. Ξενογιαννακοπούλου

**3) Υπουργό ΥΠΑΑΤ**

κ. Αικ. Μπατζελή

**4) Γ. Γ. ΥΠΑΑΤ**

κ. Γεωργ. Μπαζώτη- Μητσώνη

**5) Γ. Γ. ΥΠΑΑΤ**

κ. Γ. Κανελλόπουλο

**6) Γ. Γ. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος**

κ. Αικ. Διαμαντοπούλου

**7) Ειδική Γραμματέα ΥΠΕΚΑ**

κ. Μαργ. Καραβασίλη

**8) ΕΛ - ΓΑ**

**Κοινοποίηση:**

- Δήμαρχο Μεσσαπίων
- Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης
- Δ/ση Υγείας
- Δ/ση Περιβάλλοντος
- Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε.
- Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

**ΘΕΜΑ: Ρύπανση νερών και αγροτικών προϊόντων Δήμου Μεσσαπίων  
Νομού Ευβοίας από εξασθενές χρώμιο.**

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους έγιναν πολλές αναφορές στον Δήμο Μεσσαπίων από κατοίκους, συλλόγους, περιβαλλοντολογικές οργανώσεις για την ρύπανση της ευρύτερης περιοχής από εξασθενές χρώμιο. Η ρύπανση του πόσιμου νερού ήταν το πρώτο θέμα το οποίο ήρθε στο προσκήνιο. Ερευνητικά ιδρύματα όπως το ΙΓΜΕ, το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών έκαναν έρευνες στην περιοχή. Αρχικό αποτέλεσμα των ερευνών αυτών ήταν η πιστοποίηση ύπαρξης ποσοτήτων εξασθενούς χρωμίου στα επιφανειακά και υπόγεια νερά.

Η Ν.Α. Ευβοίας συνυπολογίζοντας τα επιστημονικά αυτά στοιχεία που ήρθαν στην επιφάνεια αλλά και ανησυχώντας για τις τυχόν επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, στην προστασία του περιβάλλοντος και στο αγροτικό εισόδημα αποφάσισε να δράσει

πολυεπίπεδα με στόχο την καταγραφή της κατάστασης, την ανάλυσή της και στην πρόταση συγκεκριμένων και στοχευμένων λύσεων.

Σε αυτά τα πλαίσια ξεκίνησε συνεργασία μέσω της Αναπτυξιακής Εταιρίας Ευβοίας με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Η συνεργασία αυτή προέβλεπε τρία αρχικά στάδια-φάσεις.

Τα αποτελέσματα (μελέτη-μετρήσεις) της πρώτης έρευνας δηλαδή η διενέργεια έρευνας με τίτλο «Ρύπανση νερών και αγροτικών προϊόντων Δήμου Μεσσαπίων Νομού Ευβοίας από εξασθενές χρώμιο» παραδόθηκε την Πέμπτη 11 Φεβρουαρίου 2010 με παράλληλη παρουσίασή της σε υπηρεσιακούς παράγοντες της Ν.Α. Ευβοίας.

Είναι φανερό από τη μελέτη αυτή πως σημαντικός αριθμός αρδευτικών γεωτρήσεων και πηγαδιών της περιοχής του Δήμου Μεσσαπίων παρουσιάζουν συγκεντρώσεις σε εξασθενές χρώμιο που φτάνουν μέχρι τα 262 ppb.

Στα πλαίσια αυτής της μελέτης ξεκίνησε πειραματική υδροπονική καλλιέργεια λαχανικών σε θερμοκήπιο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Συμπέρασμα αυτής της μελέτης είναι ότι μέρος του εξασθενούς χρωμίου που περιέχεται στο αρδευτικό νερό μπορεί να ανιχνευθεί στους βρώσιμους ιστούς των λαχανικών αυτών.

Παράλληλα με την πειραματική καλλιέργεια πάρθηκαν δείγματα από πραγματικές καλλιέργειες στην ύπαιθρο της περιοχής αυτής. Όλα τα φυτά που αναλύθηκαν εργαστηριακά παρουσίαζαν συγκεντρώσεις εξασθενούς χρωμίου στους ιστούς τους. Αν αυτές οι συγκεντρώσεις εξασθενούς χρωμίου αναχθούν και συγκριθούν με τα τωρινά όρια της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας για το πόσιμο νερό το συμπέρασμα που εξάγεται είναι ότι το εξασθενές χρώμιο που προσλαμβάνεται από την καθημερινή κατανάλωση λαχανικών είναι σε πολύ μικρότερη ποσότητα από την ποσότητα που ορίζει η τωρινή νομοθεσία ως άνω όριο. Όμως σύμφωνα με τη συνέντευξη τύπου που έδωσε η υπουργός ΥΠΕΚΑ μαζί με τον ειδικό γραμματέα νερών και την ειδική γραμματέα ενέργειας και περιβάλλοντος στα Οινόφυτα είναι άμεση προτεραιότητα του υπουργείου να ορίσει χαμηλότερα όρια συγκεντρώσεων για το εξασθενές χρώμιο. Είναι φανερό πως με αλλαγή των ορίων προς τα κάτω ίσως δημιουργηθεί πρόβλημα με την διακίνηση των αγροτικών προϊόντων εάν δεν παρθούν τα απαραίτητα μέτρα.

Από την πλευρά μας συνεχίζεται η συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στα πλαίσια της οποίας:

- Είναι σε εξέλιξη πειράματα στο εργαστήριο και ευελπιστούμε πολύ σύντομα να βρεθούν οι απαραίτητοι πόροι για την αξιολόγηση λιπασμάτων τα οποία στα προκαταρκτικά πειράματα στο εργαστήριο μειώνουν σημαντικά την παρουσία εξασθενούς χρωμίου.
- Έχει κατατεθεί πρόταση προς χρηματοδότηση στο πρόγραμμα «Συνεργασία» της Γ.Γ.Ε.Τ. με στόχο την κατασκευή φίλτρου το οποίο θα προσαρμόζεται στην

γραμμή άντλησης του νερού και θα μετατρέπει όλο το εξασθενές χρώμιο σε τρισθενές.

- Σε συνεργασία και με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών γίνεται προσπάθεια εύρεσης χρηματοδότησης για την πραγματοποίηση επιδημιολογικής μελέτης τόσο στους ανθρώπους όσο και στα ζώα με στόχο τον προσδιορισμό του καθορισμού του μεγέθους των τυχόν αρνητικών συνεπειών της κατανάλωσης εξασθενούς χρωμίου.
- Είναι σε εξέλιξη η δεύτερη φάση της συνεργασίας που αφορά την ολοκλήρωση μελέτης-έρευνας για την καταγραφή και ιεράρχηση των κυριότερων αιτιών δημιουργίας του προβλήματος της ρύπανσης.

Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε και πάλι στην κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ότι η Τοπική Κοινωνία των Μεσσαπίων έχει ενημερωθεί για τις ανακοινώσεις της προηγούμενης Κυβέρνησης, για την ένταξη στο Πρόγραμμα Μπαλτατζής του Φράγματος των Ψαχνών και περιμένει τη δημοπράτησή του για να απαλλαγεί σε μεγάλο βαθμό από το πρόβλημα του εξασθενούς χρωμίου που έχει φέρει την αγροτική αυτή περιοχή στα όρια της οικονομικής καταστροφής.

Το ίδιο ισχύει και για τις άλλες ανακοινώσεις που αφορούν στις πυρόπληκτες και πλημμυρόπληκτες περιοχές της Χώρας, στις οποίες όπως είναι γνωστό περιλαμβάνεται και η Εύβοια.

Σας στέλνουμε τη μελέτη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και παρακαλούμε να την εξετάσετε και αν κρίνετε αναγκαίο να συνεργαστείτε με τους μελετητές, για περισσότερες διευκρινήσεις, με σκοπό να αποφασιστούν οι απαραίτητες πρωτοβουλίες.

Πρέπει να γνωρίζετε ότι η περιοχή βρίσκεται σε αναστάτωση για πολλούς μήνες τώρα, ενώ οι αγρότες οι οποίοι αποτελούν σημαντικό ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής, εδώ και αρκετό διάστημα δεν μπορούν να διαθέσουν την παραγωγή τους και βρίσκονται σε αδιέξοδο.

Πρέπει το πρόβλημά τους να αντιμετωπιστεί το συντομότερο και να αποζημιωθούν ανάλογα, αφού δεν έχουν πλέον εισόδημα, χωρίς δική τους ευθύνη.

Περιμένουμε τις δικές σας πρωτοβουλίες και ενέργειες όπως και οδηγίες και είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία.

**Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ**

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΝΤΑΣ**